

PRADA SS 2018 KOLEKSİYONU ÖRNEĞİNDE POP SANAT MODA İLİŞKİSİ

Çimen BAYBURTLU

Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Kuyumculuk ve Mücevher Tasarımı Bölümü, cimen.bayburtlu@marmara.edu.tr ORCID: 0000-0001-9284-665X

Ayşe Nuriye İŞGÖREN

Doç. Dr. Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Tasarım Bölümü, nisgoren@marmara.edu.tr ORCID: 0000-0001-8184-0498

Bayburtlu, Çimen; İşgören, Ayşe Nuriye. "Prada SS 2018 Koleksiyonu Örneğinde Pop Sanat İlişkisi". idil, 83 (2021 Temmuz): s. 985–1002. doi: 10.7816/idil-10-83-01

ÖZ

1960'lı yıllarda sanat hareketlerinin ayrılmaz bir parçası olan Pop Sanat, farklı ülkelerde ve kültürlerde değişerek küresel bir boyut kazanmış ve tasarımcılar için ilham kaynağı olmuştur. Yaşamın bir parçası olarak belirleyici bir rol oynayan moda, belirli zaman dilimlerinin ambiyansını da içermektedir. 1960'lı yıllarda sanatta, modada ve birçok alanda önemli toplumsal değişimler olmuştur. Bu yıllarda görünüm ve tüketim alanlarında gerçekleşen yenilikler oldukça dikkat çekicidir. Modernizmden postmodernizme geçişte "Pop ve Op Sanat" olarak tanımlanan iki akımın da moda ile sıkı bir bağı vardır. Çalışmanın amacı, sanat akımlarından etkilenerek oluşturulan tasarımların özelliklerini Pop Sanat akımının ve modanın temel prensipleriyle karşılaştırılarak sanat ve moda ilişkisinin tasarımlara nasıl yansıdığını ortaya çıkarmaktır. Çalışmanın ilk kısmında Pop Sanatın tanıtımı, temel unsurları, kronolojik gelişim ve değişimi ile önemli sanatçıları birçok akademik kaynak aracılığıyla örneklerle açıklanmıştır. Ayrıca günümüze kadar gelen süreçte Pop Sanatın ana temsilcileri ile moda tasarımcılarına ve ünlü markalara ilham kaynağı olma unsurları üzerinde de durulmuştur. Çalışmanın sonraki kısmında Prada markasının 2018 İlkbahar/Yaz sezonu için hazırladığı koleksiyonun Pop Sanat hareketi ve moda dünyası ile ilişkisi ele alınmıştır. Koleksiyonun sunumunda kullanılan 52 look çizgi, form, doku, desen ve renkten oluşan Moda Tasarım Öğelerinin alt kırılmaları ile geliştirilen Moda Tasarım Öğeleri Matrisi ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pop Sanat, Pop Art, moda, tasarım, Prada, koleksiyon

Makale Bilgisi:

Geliş: 17 Mart 2021

Düzeltilme: 9 Temmuz 2021

Kabul: 27 Temmuz 2021

Giriş

Moda, birçok insan için popüler bir ilgi alanı olmasına rağmen, çok çeşitli anlamlar içermektedir. Kolektif bir etkinlik olan moda, üretime dahil olan herkes tarafından yaratılır (Kawamura, 2016: 16). Soyut bir kavram olarak sembolik bir anlamı olan modanın kapsamı sadece giyim alanıyla sınırlı değildir; mobilya, otomobil ve mimari tasarımlar gibi çeşitli alanlara yayılmıştır (Yuli, 2010:10). Yemek yemek, giyinmek, iletişim kurmak, çalışmak, rahatlamak, dinlenmek, seyahat etmek, gündelik her zaman yapmak zorunda olunan genel faaliyetlerdir. Moda önemlidir, çünkü kişileri belirli şeyleri giymeye, düşünmeye ve değer vermeye iten şeydir ve şimdiki zaman olgusudur (Sheringham, 2000: 145). Bununla birlikte, değişim ve yenilik arayışı genellikle modanın özü olarak tanımlanır.

Moda kavramı üzerine birçok sosyolog, araştırmacı ve tasarımcı kendi uzmanlık alanlarına göre çeşitli tanımlar yapmışlardır (Ertürk, 2011: 3). 20. yüzyılda, moda üzerine çok şey yazılmasına rağmen, sistematik, genel teoriler oldukça azdır. Bu bağlamda Alman sosyologların ilk kuşağından olan Georg Simmel'in düşünceleri hala kabul görmektedir. Simmel'e göre moda, insanın sosyal durumuna özgü temel bir gerilimden kaynaklanmaktadır. Bireyler bir yandan başkalarını taklit etmeye meyilliyken diğer yandan da kendilerini diğerlerinden ayırma eğilimindedirler. Bu çelişkili bir durumdur, ancak moda kendi akışı içinde, bu çelişkiye ihtiyaç duymaktadır (Benvenuto, 2000: 1).

Simmel (2009; 141) *Modern Kültürde Çatışma* isimli kitabında modadaki çelişkiden şu şekilde söz eder: "... modanın kendine mahsus uyarıcı, tahrik edici cazibesi, yaygınlığı ile mutlak geçiciliği arasındaki tezatla yatar: Bir yandan her şeyi kuşatıp yayılırken, öte yandan hızla geçip gider, insan modaya sadakat göstermemekte haklıdır". Modayı cazip kılan da toplumsal çerçeveye birlik kazandırmasıdır. Benvenuto'nun (2000: 1). *Book Review of Georg Simmel's Fashion* başlıklı makalesinde sözü geçen bu durum "Her sosyal ilişkide iki güç vardır: biri bizi taklit yoluyla kendimizi başkalarına bağlamaya itiyor, diğeri bizi ayırım yoluyla sosyal ağı bozmaya, kendimizi diğerlerinden ayırmaya zorluyor" şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca moda çoğu zaman baskın sosyal rol kavramlarını yeni yönle iten sosyal gerilimleri de ifade etmektedir (Calvert, 2012: 35). Zamanla, sosyal ve ekonomik değişimlerle her söylemin sosyal etkisi de değişim gösterir. Roland Barthes'ın 1960'ların ortalarında Fransız moda dergileri hakkındaki göstergebilimsel incelemesine göre, moda, giysiden ayrı bir sosyal yapıdır. Moda, elbise "imge-giyim" aracılığıyla temsil edilmesiyle oluşturulan soyut bir fikirdir. Dolayısıyla bu iki kavram, tüketicide arzu uyandırmak amacıyla modayı inşa etmek için birbirleriyle kesişmektedir (Calvert, 2012: 37).

Pop Sanat

Pop Sanat terimi 1958 yılında ilk kez İngiliz eleştirmen Lawrence Alloway tarafından, *Architectural Design* dergisine yazdığı "Sanatlar ve Kitle İletişimi" başlıklı makalesinde popüler kültür ürünlerini tanımlamak için kullanılmıştır (Antmen, 2010: 160).

Yılmaz (2013: 449) "pop" sözcüğüne şöyle bir yorum eklemektedir: "Popüler sözcüğünün kısaltılmasından bağımsız olarak, pop sözcüğü İngilizcede 'pat diye ses çıkarmak' ve 'aniden patlamak' anlamına da gelir ki, iki ayrı sözcüğün bu garip buluşması, kitlesel üretim sonucu aniden ortaya çıkan tüketim çılgınlığını çok iyi imlemektedir". Richard Hamilton, Smithson'lara yazdığı mektupta (1957); "Pop Sanat: Popülerdir (kitleler için tasarlanmıştır), Geçicidir (kısa vadeli bir çözümdür), Harcanabilir (hemen unutulur), Ucuzdur, Seri üretilmiştir, Gençtir (hedef kitlesi gençliktir), Esprilidir, Seksidir, Numaracıdır, Gösterişlidir, Ticaretin büyüğüdür" gibi tanımları alt alta sıralayarak Pop Sanat ile ilgili düşüncelerini belirtmiştir (Antmen, 2010: 159, URL 1).

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika'da, temel ihtiyaç olmayan nesneleri almaya yetecek kadar para kazanan büyük bir sosyal tabaka oluşur. Antmen'e (2010:163) göre, "Yüksek kültür ile kitle kültürü arasındaki sınırları eritmiş, yaşam ile sanat arasında köprüler kurmuş, resim sanatının Greenberg modernizmine dayanan kurallarını alt üst etmiş, olması açısından Pop Sanat, biçimci modernizmin sonunu hazırlayan başlıca akımlar arasındadır". 1960'lı yıllarda olduğu gibi bugün de tüketim kültürünün imgelerinin kapladığı bir dünyada yaşanmaktadır. Yaşamın bir getirisi olarak insanların eğlenceye, mizaha ve canlı renklere ihtiyacı vardır. Bireyler kendilerini özgürce ifade etmenin, istedikleri gibi giyinmenin, evlerini istedikleri gibi dekore etmenin yollarını bulmanın bir arayışı içine girmişlerdir. Böylece Pop Sanat, sanatsal hareketin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu hareket, farklı ülkelerde ve kültürlerde her tasarımcı için bir ilham kaynağı olmuş, kendine özgü diliyle toplumla bütünleşmiştir (Angelidou, 2020: 4).

Pop Sanat doğuşundan itibaren resim, heykel, moda, mimarlık gibi önemli disiplinleri etkilemiştir. İngiltere ile hemen hemen aynı yıllarda Amerika'da da dönemin egemen sanatsal üslubu olan Soyut

Dışavurumculuktan uzaklaşma eğiliminde olan ve popüler kültür ile ilgilenen bazı sanatçılar dikkat çeker (Antmen, 2010: 160). Aslında kökeni 1920'lere uzanan yenilik arayışını Alman düşünür Benjamin Walter, 1936'da mekanik görüntüleme aygıtlarının seri üretimi yüzünden sanatın büyüünün bozulduğu olarak ifade eder ve bunu da bir devrim olarak nitelendirir (Yılmaz, 2013: 248). Bu nedenle Pop Sanatı sadece Soyut Dışavurumculuğa veya Dada'ya bağlamak yeterli olmaz. Marcel Duchamp'ın hazır nesneleri, Dada'nın kolajı, reproduksiyonları, dergi-gazete kupürlerini kullanması ve alt yapılarındaki manifestolar hep bir yenilik arayışının göstergesidir. Hatta bu arayış 19. yüzyılın başlarında fotoğrafın ortaya çıkmasıyla, sanatın yeni yönler almasına gitmektedir.

Bir kısım eleştirmenler Uluslararası Estetik Kongrelerinde bu akımı çağdaş sanatçıların profesyonellikten arındırılması olarak nitelendirirken objektif değerlendirme yapan Pop Sanat eleştirmenleri ise izleyicinin eserin alıcısı haline gelebileceğine, izlediğinde, üzerine oturduğunda veya giydiğinde aynada sanatçının yansımalarını görebileceğine dikkat çekerler (URL 2).

Pop Sanat değiştirilebilir ve tekrarlanabilir bir imgelem alanı önermektedir. Sanat eserinin benzersiz olması düşüncesi doğrudur ama bu sanatsal benzersizlik arayışının aksine Pop Sanat, birçok medyanın ve birden fazla unsurun birleşmesidir (Harrison, 2001: 38-41). Bu durumu Yılmaz (2013: 247) "Her yere yayılan kitle kültürü ürünleri, soyut dışavurumculuk dahil 'ciddi' ya da 'seçkin' diye öne sürülen sanat türlerini açıkça tehdit ediyordu. Gazete, kitap, resimli roman, dergi, el ilan ve afişlerde yer alan renkli ya da siyah beyaz fotoğrafların, TV programlarında gösterilen filmlerin garip bir etkisi vardı insanlar üzerinde" şeklinde ifade etmektedir.

Harold Rosenberg Pop Sanatı, sanatın tanımını çözmenin kanıtı olarak görür (Harrison, 2001: 18). Yerleşik düzenin dışında doğan Pop Sanat, sanatın canlı bir patlaması olarak kendini gösterir. Kültür, çok katmanlı imge ve sembolizm ile karakterize edilir. Bu durum, reklamlardan, ambalajlara ve reklam panolarından çizgi filmlere, çizgi romanlara, film ve müziğe kadar günlük yaşamda bolca yer alır. Tabulardan kurtulan gençler, yetişkinlerin geleneksel normlarını ve değerlerini reddederler (Anonim, 2016).

Pop Sanat, Amerikan yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelen ticari reklamcılık sanatıyla da yakından bağlantılıdır. Ana konuları arabalar, buzdolapları, saç kurutma makineleri, elektrikli süpürgeler, dondurmalar ve mankenlerdir. Bazı tanınmış sanatçılar markaların satışlarına yardımcı olurken ticari reklamcılığa destek vermektedirler. Sanayicilerin mallarının imajını ikonlar seviyesine yükseltmesine olanak sağlayan bu akımın en ünlü temsilcilerinden biri Andy Warhol'dur. Warhol, resimlerini oluşturmak için konserve çorba ve sabun kutularını ve dönemin ünlü kişilerini kullanmıştır (URL 2). Hollywood ve modadan etkilenen Warhol bu ilgisini, bir müze ile bir mağaza arasında fark görmediğini iddia ederek eserlerine aktarmıştır (Görsel 1-2). Warhol, sanat ve yaşam arasındaki ayrımı bulanıklaştırarak, sanatın moda, dekorasyon, politika konularından herhangi biri olabileceğine inanır. Çağdaşları Jasper Johns ve Robert Rauschenberg gibi o da sanat eserleri için popüler kültürün görüntülerini ödünç alır. Ayrıca sıradan nesneleri alıp "hazır" sanat eserleri olarak sergileyen Marcel Duchamp'tan da etkilenmiştir (URL 3).

Görsel 1. Andy Warhol, Herkes için Pop Sanat Sergisi, Pera Müzesi, 2014.

Görsel 2. Brillo Kutusu, 1964
Andy Warhol, 1928–1987, Sentetik polimer boya ve ahşap üzerine serigrafisi, Princeton Üniversitesi Sanat Müzesi.

Görsel 3. Konrad Klapheck, "Devotion (Daktilo makinesi)", 1959, Ludwig Müzesi.

Görsel 4. Richard Hamilton, "Chrysler Şirketine Saygı, (Hommage à Chrysler Corp)", 1957, Tate Galerisi.

Konrad Klapheck'in "Daktilo makinesi resmi" (Görsel 3) ve Richard Hamilton'un dünyaca ünlü otomotiv

firması Chrysler için yaptığı “Chrysler Şirketine Saygı” (Görsel 4) isimli tablosu popüler sanat damgası taşıyan ilk eserler olarak kabul edilebilir. Makineleşmeye karşı ortaya çıkan bu akım, gerçek ile görüntünün farkını ortaya koymaya çalışmıştır. Çizgi roman estetiğini sanatsal bir boyutta ele alan bu akımın sanatçıları, resim, heykel, sinema ve çevresel düzenlemeler ile kendilerini ifade ederler. Çalışmalardaki canlı tonlar ve renkler ise bu sanat akımının karakteristik özelliğidir (Anonim, 2019).

Moda Tasarımcılarının Esin Kaynağı Pop Sanat

1960’lar, tüm dünyada muazzam bir sosyal değişim dönemidir. Artık kadınlar açısından da parlak yeni bir geleceğe yönelik umut vardır. Bu dönemde Michele Rosier ve Paco Rabanne gibi Fransız tasarımcıların kullandığı metalik ve plastik kumaşlar ev tekstilinden giysiye kadar her düzeydeki moda unsurlarına yansımıştır (Anonim, 2012: 350).

Popüler imgeler ve müzik, yani sanat ile modanın karışımı, insanların giyinme ve davranış biçimlerini de değiştirmiştir. Savaş sonrası oluşan gençlik depreminin ilk dalgaları geçtikten sonra evlerde televizyonun genişleyen varlığı ortaya çıkmıştır. Gençliğin odağına yerleşen popüler kültürün etkileri geleneksel aile yapısı hakkında mevcut fikirlere meydan okuyan bir gelişim göstermiştir. Modada daima etkin bir faktör olan zaman, şimdi çok daha önemlidir. Zamanın hızlandırılmış doğası Andy Warhol’un “gelecekte on beş dakika boyunca herkes ünlü olacak” ifadesiyle özetlenmiştir (Cole & Deihl, 2015: 267-268).

Tasarım ve sanatın ortak zeminde birleşmesinin amacı estetik bir ürün yaratma çabasıdır. Moda her zaman sanattan ilham almıştır ve bu nedenle sanat, moda tasarımcılarının yıllar boyunca araştırma alanı olmuştur. Günümüzde de sanat estetiği, modaya olan yüksek talep nedeniyle çağdaş ve modern sanatı birlikte içermektedir (Ranathunga & Madushani, 2020: 16). Aynı şekilde Pop Sanat 1950’li yıllarda ortaya çıktığından beri moda endüstrisi ile el ele gitmektedir. İzleyicisiyle belli bir mesafeyi koruyan sanat, Pop Sanat ile birlikte sorgulanmaya başlamış ve sanatı moda dünyası ile kaynaştırmıştır. Her ikisi de kitlesel tüketim, seri üretim ve kitle kültürü temalarının kullanımıyla yakından bağlantılıdır. Mariana Seixas’ın “Arte pronta pra vestir (Sanat giymeye hazır)” başlıklı makalesinde ifade ettiği gibi, Andy Warhol’un Marilyn Monroe’nun yüzünü kullandığı (Görsel 5) “Pop Sanatı” adlı tasarımı Gianni Versace’nin giysi tasarımlarında hayat bulmuştur. Roy Lichtenstein’in çizgi romanları (Görsel 6), Lee Rudd Simpson’ın “Sunrise Dress” adlı giysisi sanatın moda dünyası üzerindeki etkisini kanıtlar niteliktedir. Böylece giyim yoluyla sanatsal ifade kavramı hızlanır ve teknolojik gelişmelerin yardımıyla zihnin ürettikleri pratikte giderek daha mümkün hale gelir (Seixas, 2008). Görsel 7’de yer alan Warhol’un “Campbell’s Soup” eserinden ilham alınarak üretilen tek kullanımlık kâğıt elbise “Souper Dress”, sade şekliyle Warhol’un baskılarını sergilemek için kullandığı sanki boş bir tuvaldir (Anonim, 2012: 352).

Görsel 5. Gianni Versace, “Pop Sanat”, Gece Elbisesi, 1991, Metropolitan Müzesi.

Görsel 6. Roy Lichtenstein (Tekstil) Lee Rudd Simpson, “Gündoğumu Elbise (Sunrise Dress)”, 1965, beyaz saten tek parça elbise, Roy Lichtenstein tarafından serigrafik baskı, Kyoto Kostüm Enstitüsü.

Görsel 7. “Çorbacı Elbisesi (The Souper Dress)”, Campbell Soup Company, 1966–67, Metropolitan Müzesi.

Görsel 8. Nicky Zann, “Aşk Çizgi Romanı (Love Comic)”, Perde kumaşı, 1970. Target Galeri.

Pop Sanattan ilham alan birçok genç tasarımcı, tekstiller ve duvar kağıtları için yeni desenler geliştirmiştir (Görsel 8). Mary Quant, Pierre Cardin ve Vivienne Westwood gibi uluslararası üne sahip moda tasarımcıları muhteşem pop tekstiller tasarlamışlardır (Anonim, 2016). Birçok Pop Sanat eseri absürt ve ironik olduğu

halde insanlar için ilginç ve anlaşılır olmuştur. Başlangıçta, olağandışı stillerin yaratılmasına ilham veren ve zamanın beklentilerini aşan Pop Sanat zamanla halk tarafından kabul edilmiştir (Seixas, 2008). Elit değerlere ve kendi kendine dönüşlü dışavurumcu harekete karşı isyan eden Pop Sanat tüketim kültürünün tüm faydalarını deneyimlemeye başlayan yeni nesil Amerikalılar için de bir yeniliktir. Pop Sanat, reklamlardan sıradan nesnelere kadar tanıdık kitle kültürünün görüntülerini kullanmakta ve onun sansasyonel yanını ortaya çıkartmaktadır. Pop Sanatın bu yanı modada da cesur renk kombinasyonlarının ön plana çıkmasına neden olur.

20. yüzyılın başlarındaki modernist hareketler moda için de ilham verici olmaya devam eder. Klişelerin kırılması ve fikirlerin serbest bırakılması moda ve sanatçılar arasındaki bağı güçlendirir. Kübist, Dadaist Sürrealist referanslarla modayı zamanın sanatsal anına bağlayan Elsa Schiaparelli gibi cüretkâr tasarımcıların koleksiyonlarında da bu görülmektedir. Bu kırılma, tasarımcıların yaratıcı ve karakteristik modellerde korkusuzca yenilik yapabilmelerini de sağlar. Norm artık yeni fikirler, yeni malzemeler, yeni ilhamlar yeni insanlardır ve kesinlikle bir kural yoktur. Artık moda, sadece giyinmeyi değil, sanat olarak değer vermeyi amaçlayan kıyafetler için bir anlam kazanmaktadır. Gençlerin yeni yaşam tarzı giyime yansır, sokak, en sıra dışı podyum haline gelir. Moda, yaşam ve sanat birlikteliği her zamankinden daha fazla kendini gösterir (Seixas, 2008).

Pop Sanat, özellikle moda alanında farklı malzemelerin kullanımını ön plana çıkarmıştır. Tek kullanımlık kağıt elbiselerin üretimi ile yapılan denemeler, yeni materyallerin geliştirilmesine duyulan tutkuyu arttırmış, 1958’de temel giysilerde kullanılmak üzere piyasaya sürülen, kauçuktan çok daha güçlü ve daha elastik olan hafif sentetik poliüretan elyaf olan spandeks ile kumaş yelpazesi genişlemiştir. Tasarımcılara sunulan bu yeni kumaş, giysilerin artık ağır astarlar ve destek katmanları olmadan ikinci bir deri olacak şekilde yapılabileceği anlamına geliyordu (Steele, 2005: 255). 1960 modası kullanılan malzemeler açısından incelediğinde her üründe yapay malzemelerin; PVC, plastik, alüminyum folyo, naylon, akrilik, vinil, polyester gibi kumaş ve materyallerin tercih edildiği görülür. Temizlenmesi kolay olan bu kumaşlar pratik oldukları kadar aynı zamanda ucuzdurlar.

Sanatın tuvalden kıyafetlere çevrilmesi Pop Sanat'ın ikinci dönemi olarak nitelendirilebilir. Pop Sanat resimleri tişörtler, mini elbiselerde görülür. Bu baskıların desenlerini kalpler, dudaklar, ünlüler, hayvanlar, meyveler ve çizgi romanlar oluşturmaktadır. Kullanılan renkler Pop Sanat'ın doğasına uygun olarak parlak ve doygunudur. 1960'larda moda mini elbise, mini etek, renkli ve desenli taytlardır. Aksesuarlarda ise, plastik küpeler, kolyeler, bilezikler, saç bantları yine çok renklidir.

Farklı stilleriyle ve heyecan verici deneyimleriyle tanınan ünlü modacı Yves Saint Laurent, mükemmel tasarım yeteneğiyle, neredeyse her resmi modern bir giysiye dönüştürmüştür (Görsel 9-10). 1960'lardaki sanat ve modanın buluşmasının en ikonik örneği, Yves Saint Laurent'ın "Mondrian Elbisesi"dir (Görsel 11). Yves Saint Laurent'ın resim tutkusu, onu gerçekten inanılmaz bir sanat koleksiyonu oluşturmaya yöneltmiştir. Modacı, sevdiği sanatçıları onurlandırmak için tasarladığı çeşitli giysilerle resamlara olan hayranlığını da dile getirir. Yves Saint Laurent, 1965 Sonbahar-Kış koleksiyonu için Piet Mondrian'a saygı duruşunda bulunan bir dizi elbiseyle başlayarak kariyeri boyunca bu sanatla diyalogunu sürdürmüştür.

Görsel 9. 1965 Yves Saint Laurent Sonbahar-Sonbahar-Kış Koleksiyonu.

**Görsel 10. 1965 Yves Saint Laurent
Sonbahar-Kış Koleksiyonu.**

**Görsel 11. Yves Saint Laurent,
“Mondrian Elbisesi”,
Sonbahar- Kış, 1965–66.**

Moda 1950-1960'lı yıllarda tüketim, reklam, televizyon, çizgi romanlar gibi unsurlarla Pop Sanat'ın içinde yer almış ve gelişmiştir.

Günümüzde de koleksiyonlar veya uygulamalar hâlâ etkisi süren Pop Sanat'tan bazen fikirsel bazen de sadece görsel ilham alınarak gerçekleştirilmektedir. Bu durum çağdaş tasarımcıların bu sanat hareketine tekrar tekrar geri döndüğünün bir göstergesidir. Günümüzdeki önemli diğer bir yaklaşım da sanatçıların tasarımcı rolünü üstlenip dünyaca ünlü moda markalarıyla doğrudan iş birliği yapmalarıdır. Buna bir örnek olarak, son zamanlarda çok sayıda marka ve kişi ile iş birliği yapan Japon çağdaş sanatçı Takashi Murakami gösterilebilir. 2015 yılında hazırladığı Pop Sanat tasarımlarını Vans Slip-On Ayakkabı Koleksiyonu (Görsel 12) ile Paris Moda Haftası'nda sunmuştur.

Görsel 12. Takashi Murakami, Vans Ayakkabılar, 2015.

Görsel 13. Damien Hirst, Kurukafa desenli fular, 2015.

Görsel 14. Jeff Koons, Çanta, 2014.

Damien Hirst ve Jeff Koons gibi çağdaş sanatçılar da moda dünyasına yabancı değildir. Örneğin 2012'de Hirst, Alexander McQueen için sınırlı sayıda kurukafa desenli fular (Görsel 13) tasarımları yapar. Jeff Koons, 2014 yılında H&M ile iş birliği yaparak kendi imzası ile balon köpeğinin olduğu çanta koleksiyonunu oluşturur (Görsel 14).

Günümüzde de birçok tasarımcı ve marka, ilham kaynağı olarak sanatı tercih etmektedir (Görsel 15-16-17). Bu bağlamda özellikle 20. yüzyılda moda ve sanat dünyasının birlikteliğinden daha çok söz edilmektedir. Calvin Klein için Raf Simons (Görsel 18), Versace için Donatella Versace (Görsel 19) Andy Warhol'un eserlerinden ve ikonik Pop-Art baskılarından etkilenerek yeni koleksiyonlar hazırlarlar. Çizgi roman çeşitliliğinden esinlenen Miuccia Prada'nın koleksiyonları da bu düşünceleri kanıtlar niteliktedir (Sardone, 2017).

Görsel 15. Moschino, 2018.

Görsel 16. Manish Arora, Sonbahar 2018.

Görsel 17. Gucci, Bahar, 2018.

Görsel 18. Calvin Klein, Bahar, 2018.

Görsel 19. Versace, Bahar, 2018.

Modanın Tasarım İlkeleri ve Pop Sanat Unsurları

Moda tasarımında, mevcut moda trendini analiz etmenin yanı sıra, estetik değerler yaratmak için moda

tasarım ilkelerini de bilmek ve uygulamak önemli bir kriterdir. Estetik değerler beğeni hissine hitap eden bir nitelik olması nedeniyle, izleyicide olumlu duygusal tepki yaratır. Estetik değer ve estetik yargı, herhangi bir tasarımın başarısında önemli rol oynar. Bu iki yön, herhangi bir tasarımı nesnel olarak yargılamaya yardımcı olur. Moda tasarım estetiği, insanların bilinçaltındaki gerçekleri kıyafetler aracılığıyla ifade etmelerini sağlamak için çeşitli tekniklerin kullanımı olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda moda tasarımında ihtiyaç duyulan estetik değerlerin önemli bir bölümünü tasarım ilkeleri oluşturur ve tasarımın etkisinin de belirleyicisi olur. Bazı görsel estetik etkiler; denge, oran, kontrast, ritmi ve vurguyu içerir (Anonim, 2011: 1-2).

Denge, bir giysinin iç alanları ile birlikte nasıl çalıştığını gösterir. Bir tasarımın yüzeyi yapısal çizgiler, süslemeler, kumaş desenleri, dokular veya renklerle bölünebilir. Denge aynı zamanda tasarımda görsel ağırlık anlamına gelir. Bir giysinin görsel olarak hoş olması onun dengeli olduğunun göstergesidir. Denge simetrik veya asimetrik olabilir.

Temel olarak moda tasarımda orantı, bir giysi içindeki parçaların birbiriyle ve giysinin bütünüyle olan boyut ilişkisidir. Orantı algısı için oldukça önemlidir. Tasarım doğru orantılıysa, tasarım efekti uyumlu ve hoş görünecektir. İyi bir tasarımdan da uyumlu ve hoş olması beklenmektedir.

Kontrast, farklı renklerin, dokuların ve şekillerin kullanılmasıdır ve gözlerin bir odak alanının önemini diğerine karşı yeniden değerlendirmesini sağlayan en güçlü tasarım ilkelerinden biridir. Zıt özellikler; açık-koyu, parlak-mat, dokulu-dokusuz gibi örneklenebilir. Bu zıt özellikler vurguyu desteklemektedir.

Ritim, giysideki çizgilerin, şekillerin, dokuların ve renklerin akışı olarak ifade edilebilir. Akış, gözlerin giysinin bir alanından diğerine kadar devam edebilmesidir. Bir kıyafetin tüm çizgilerinin birlikte iyi bir şekilde devamlılık göstermesiyle ritim duygusu net olarak hissedilir. Beğeni duygularına hitap eden etkiler elde etmede ritmin kullanılması çok önemlidir.

Vurgu, bir giysinin odak noktasına dikkat çeken bir ilgi merkezidir. İlgi merkezi, diğer tasarım öğelerinden daha fazla görsel çekicilik yaratmalıdır. Genel olarak tasarımdan beklenen, vurgunun giysinin genel yapısıyla ilgili olması, kalan öğelerin ise tasarımın etkisini yansıtarak odak noktasını desteklemesidir. Vurgu, çizgiler, ayrıntılar, renkler, şekiller, süslemeler veya aksesuarlar kullanılarak gerçekleştirilebilir. Bu öğelerin bir kombinasyonu, odak noktasına ek güç vermede kullanılır (Anonim, 2011: 3-20).

İyi bir tasarım, tüm tasarım öğelerinin uyumlu bir şekilde kullanılmasıyla gerçekleşir. Uyum, tasarım öğelerinin tasarım ilkelerine uygun olarak kullanıldığı zaman sağlanmaktadır. Tasarım, bir fikri bir araya getirmek için kullanılan plandır. Tasarım süreci, uyumu sağlamak için tasarım ilkelerine göre tasarım öğelerinin seçilmesi, birleştirilmesi, yeni ve hoş kombinasyonlar yaratmak için gerçekleştirilmesi gereken aşamalardır. Moda tasarımının ana öğeleri ise çizgi, form, doku, desen ve renktir. Bu öğelerin doğru bir şekilde kullanılması farkındalık yaratır (Anonim, 2011: 22-48).

Çizgi, giysideki dikişler, desenler, kıvrımlar ve süslemeler gibi detayların oluşturduğu gözün takip edebileceği yönü ifade eder. Bir çizgi, sert veya yumuşak, düz veya eğri olabilir, bu ise sertlik veya esneklik anlamına gelir. Bir giysi içindeki farklı formlardaki çizgi düzenlemeleriyle optik yanılsamalar yaratılabilir ve bu durum kullanıcının daha şişman veya daha ince, daha uzun veya daha kısa görünmesini sağlayabilir.

Modada silüet terimi giysinin şeklini yani formunu tanımlamak için kullanılır. Form, insanların kıyafetle ilgili ilk izlenimini belirler. Gestalt kuramına göre de bütün, parçalardan önce algılanır. Bu bağlamda, bir giysinin kumaşını, dokusunu veya detayını incelemeden önce genel şekline bakılması gerekir.

Moda tasarımda doku, kumaşın dokusu ve ışığın yansımalarıyla oluşan algıdır. Doku, malzemelerin pürüzlülüğüne veya pürüzsüzlüğüne bağlı olarak silüetin görünümünü etkileyerek ona hacimli veya ince bir görünüm verebilir. Günümüzde doku, mevcut moda trendinin kilit unsurlarından biridir ve bir giysinin tüm görsel etkisinde ve görünümünde önemli bir rol oynamaktadır.

Kumaş desenleri çizgiler, noktalar, şekiller, boşluklar ve renklerle koordine edilerek sonsuz bir çeşitlilik yaratılabilir. Desen düzenlemeleri ince veya yoğun, büyük veya küçük, parlak veya karanlık, eşit veya düzensiz, aralıklı veya kümelenmiş olabilir. Ayrıca koleksiyonları dengelemeye ve çeşitlilik eklemeye yardımcı olurlar.

Renkler, özellikle kadın giyiminde her zaman kilit bir unsur olmuştur. Genellikle bir tasarımda ilk fark edilen unsurdur ve o giysinin veya koleksiyonun nasıl algılandığını etkiler. Bu nedenle renkler genellikle tasarım sürecinin başlangıç noktasıdır (Anonim, 2011: 22-48).

Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu araştırma tarama modeli bir araştırmadır. Araştırmada Pop Sanat ile ilgili çalışmalar yapan moda tasarımcıları ve markalara ilişkin literatür, bilgi, belge ve fotoğraflardan yararlanılmıştır. Eğer bir araştırma,

geçmişteki ya da halen mevcut bir olayı var olduğu şekliyle betimlemeye (tasvir etmeye) yönelikse "tarama" modellerinden yararlanılır (İslamoğlu ve Alınacak, 2016: 99). Araştırmanın evrenini; 20 ve 21. yüzyılda koleksiyonlarında Pop Sanat esintilerini kullanan ünlü moda markaları oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminde ise Prada markası kullanılmıştır. Milano Moda Haftasında sunulan Prada 2018 İlkbahar/Yaz Koleksiyonu Tablo 1'de sunulmuştur. Koleksiyon tablosunda her look için bir kod verilmiştir (Tablo 1).

Bu araştırmanın amacı Prada'nın Pop Sanat ekseninde hazırladığı 2018 İlkbahar/Yaz koleksiyonunun Moda Tasarım Öğeleri açısından incelenmesidir. Bu nedenle Moda Tasarım Öğeleri Matrisi oluşturulmuştur. Matris; tasarımın öğeleri olan çizgi, form, doku, desen ve rengin moda tasarımının içinde yer alan alt kırılımları geliştirilerek oluşturulmuştur. (Tablo 2). Prada Koleksiyonunda yer alan looklar bu doğrultuda incelenmiştir. Tablo 2'nin değerlendirilmesine bulgular kısmında yer verilmiştir.

Pop Sanatın modaya evrilmesi konularındaki önemli örneklerden biri olan bu koleksiyonuyla Prada, kendi temel ilkeleriyle Pop Sanatın temel unsurlarını ustaca birleştirmiştir. Miuccia Prada'nın tasarımcılığını üstlendiği bu koleksiyonda Prada hedef kitlesinde önemli bir değişikliğe gittiğini de göstermiştir. Prada geleneksel olarak gelir seviyesi yüksek orta yaş ve üzeri kadınları hedef kitlesine almaktadır. Bu koleksiyonu ile hem satışlarındaki düşüşü önlemiş hem de hedef kitlesine 40 yaşın altındaki kadınları da katarak müşteri portföyünü oldukça genişletmiştir.

Prada Markası, 1913 yılında Mario Prada ve kardeşi tarafından Milano'da kurulmuştur. 70'lerin sonunda Mario Prada torunu Miuccia Prada ile birlikte çalışmaya başlamıştır. Miuccia Prada'nın yaratıcı yeteneği ve avangart yaklaşımı küresel moda endüstrisinde dikkat çekerken markanın uluslararası arenadaki gelişiminin temelleri de atılmış olur.

Ateşli bir feminist olan Miuccia Prada, çoğu zaman podyumları dünya görüşlerini, özellikle de kadın algılarıyla ilgili görüşlerini ifade edebileceği bir platform olarak kullanmayı tercih etmektedir. Miuccia Prada, aynı zamanda bir sanat aşığıdır ve sanatçılarla çalışmayı her zaman tercih etmektedir. Koleksiyonlarında cesur ama şaşırtıcı derecede giyilebilir giysilere yer vermektedir. Miuccia 2014 İlkbahar/Yaz koleksiyonunu sunarken Pop Sanat akımının etkilerini iki boyutlu tasarımlarıyla göstermiştir.

2018 koleksiyonunun provası olarak ifade edilebilen bu koleksiyonun Milano'daki 2014 bahar şovu için altı çağdaş graffiti sanatçısına podyumu ve duvarları resimlerle süslemeleri görevini vermiştir. Ortaya çıkan görüntüler, koleksiyonun parçaları ile bir bütünlük sağlamaktadır (Görsel 20).

Miuccia Prada, koleksiyonlarında feminizmi çıplak bir şekilde sunmak yerine, sanat eserleri haline dönüştürdüğü giysileriyle ve o giysilere ilham kaynağı olanlarla anlatmayı tercih etmektedir. Tasarımcı, Milano Moda Haftası'nda sunulan 2018 ilkbahar defilesi için podyumu, 2014 koleksiyonunun benzeri bir tarzla süslemiştir (Görsel 21-22). Çizgi romanlardan ilham alınarak hazırlanan bu koleksiyon için kadınları betimleyen sekiz kadın illüstratörle iş birliği yapmıştır. Sanatçılar, Prada'nın gösteri alanının duvarlarına ve yerlerine çizdikleri çizgi romanlarla Pop Sanat akımının ön plana çıkmasına aracılık etmişlerdir. Miuccia her zamanki gibi bu koleksiyonda da modayı eğlenceli bir şekilde sunmayı tercih etmiştir. *Rock and Roll*'ün genç ruhunun bir çizgi roman hikayesiyle buluşması, *Sinead O'Conner*'in *Nothing Compares in To You* şarkısının defile müziği olarak kullanılması ile sağlamıştır. Böylece koleksiyonun her yerinde görülen sert ve yumuşak denge podyum dekoru ve defile müziği ile korunmaya devam etmiştir.

Görsel 20.
2014 Podyumu

Görsel 21.
2018 Podyumu

Görsel 22.
2018 Podyumu

Araştırmanın Bulguları

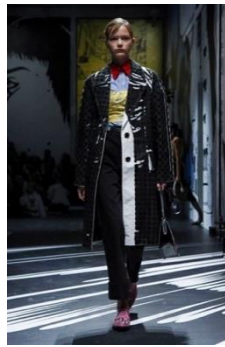
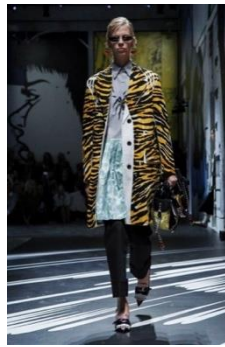
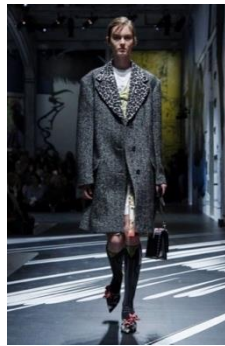
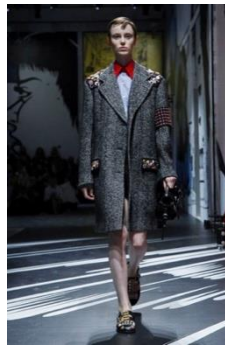
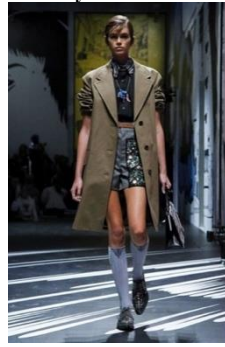
Defilenin sunumunda boy gösteren 52 lookta; ayakkabıdan gözlüğe, çantadan çoraba kadar tüm parçalar

giysilerle bir bütün olarak temayı ve günün moda trendlerini birlikte yansıtılmaktadır.

Looklar 18 pardösü, 6 ceket, 5 yelek, 10 elbise, 6 etek-bluz, 6 şort-bluz, 1 pantolon-bluz şeklindeki giysi parçalarından oluşmaktadır. Pardösü, ceket, yelek ile birlikte sunulan giysi parçaları koleksiyonun diğer loklarında kullanılan elbise, bluz, etek, şort ve pantolonlarla benzer olmakla beraber tekrar etmeyen bir bütünlük içinde sunulmuştur. Ürün sayısı olarak değerlendirildiğinde toplam look sayısının çok üstünde olduğu görülmektedir. Bu durum koleksiyon geliştirilmesinde kullanılan olumlu yöntemlerden biridir. Her look çanta, ayakkabı, çorap, gözlük ve takı ile de zenginleştirilmiştir. Lookun genel karakterini yansıtan doku, motif ve stil lookun her parçasına yansıtılmıştır.

Genel olarak giysi modellerine bakıldığında çok çeşitlilik göze çarpmamaktadır. Tekdüze ve standart giysi formlarının tercih edildiği görülmektedir. Ancak her bir look için kullanılan detayların farklılığı koleksiyonun zenginleşmesine katkı sağlamıştır. Looklar, Moda Tasarım Öğeleri Matrisindeki alt kırılımlarla ilişkilendirilirken Tablo 1’de yer alan kodlar kullanılmıştır (Tablo 2).

Tablo 1. Prada SS 2018 Koleksiyonu Tablosu

				
Görsel 23. P1. Rugan Pardösü	Görsel 24. P2. Rugan Pardösü	Görsel 25. P3. Rugan Pardösü	Görsel 26. P4. Lacivert Pardösü	Görsel 27. P5. Balık Sırtı Pardösü I
				
Görsel 28. P6. Balık Sırtı Pardösü II	Görsel 29. P7. Kırçılı Pardösü I	Görsel 30. P8. Kırçılı Pardösü II	Görsel 31. P9. Siyah Pardösü I	Görsel 32. P10. Siyah Pardösü II
				
Görsel 33. P11. Siyah Pardösü III	Görsel 34. P12. Çizgi Roman Desenli Pardösü I	Görsel 35. P13. Çizgi Roman Desenli Pardösü II	Görsel 36. P14. Çizgi Roman Desenli Pardösü III	Görsel 37. P15. Kahverengi Pardösü

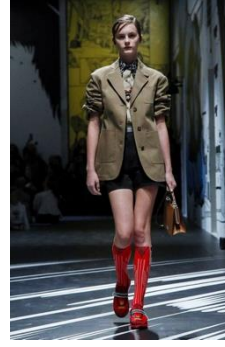
Görsel 38.
P16. Siyah-Beyaz
Rugan Pardösü

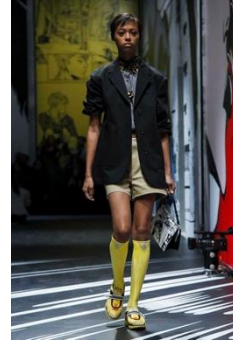
Görsel 39.
P17. Siyah-Kırmızı
Pardösü

Görsel 40.
P18. Siyah-Gri
Pardösü

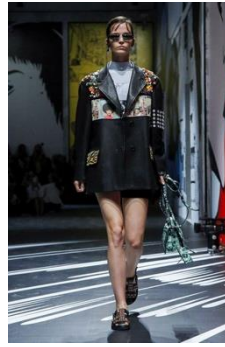
Görsel 41.
C1. Kısa Ceket I

Görsel 42.
C2. Kısa Ceket II

Görsel 43.
C3. Siyah Ceket I

Görsel 44.
C4. Siyah Ceket II

Görsel 45.
C5. Kırmızı Ceket

Görsel 46.
C6. Kırmızı-Siyah
Ceket

Görsel 47.
Ç1. Çoraplar

Görsel 48.
Y1. Siyah Yelek I

Görsel 59.
Y2. Siyah Yelek II

Görsel 50.
Y3. Siyah Yelek III

Görsel 51.
Y4. Siyah Yelek IV

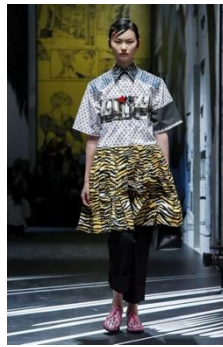
Görsel 52.
Y5. Siyah Kırçılı
Yelek

Görsel 53.
E1. Desenli Elbise I

Görsel 54.
E2. Desenli Elbise II

Görsel 55.
E3. Desenli Elbise III

Görsel 56
E4. Desenli Elbise IV

Görsel 57.
E5. Desenli Elbise V

Görsel 58.
E6. Desenli Elbise VI

Görsel 59.
E7. Desenli Elbise VII

Görsel 60.
E8. Desenli Uzun
Elbise I

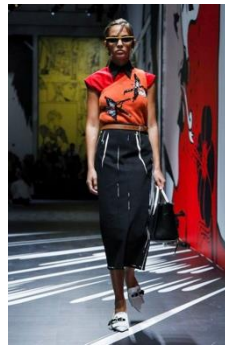
Görsel 61.
E9. Desenli Uzun
Elbise II

Görsel 62.
E10. Desenli Uzun
Elbise

Görsel 63.
B1. Bluz-Etek I

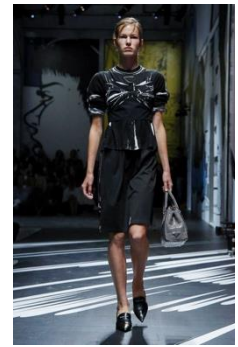
Görsel 64.
B2. Bluz-Etek II

Görsel 65.
B3. Bluz-Etek III

Görsel 66.
B4. Bluz-Etek IV

Görsel 67.
B3. Bluz-Etek V

Görsel 68.
B6. Bluz-Etek VI

Görsel 69.
Ş1. Şort-Bluz I

Görsel 70.
Ş2. Şort-Bluz II

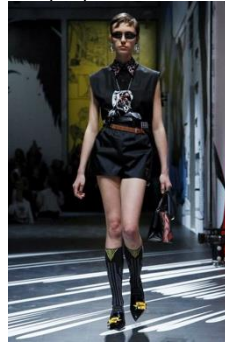
Görsel 71.
Ş3. Şort-Bluz III

Görsel 72.
Ş4. Şort-Bluz IV

Görsel 73.
Ş5. Şort-Bluz V

Görsel 74.
Ş6. Şort-Bluz VI

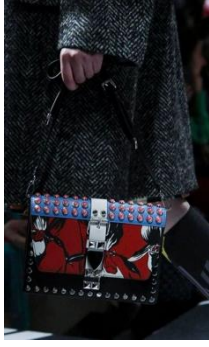
Görsel 75.
Ş7. Pantolon-Bluz VI

Görsel 76.
A1. Çanta I

Görsel 77.
A2. Çanta II

Görsel 78.
A3. Çanta III

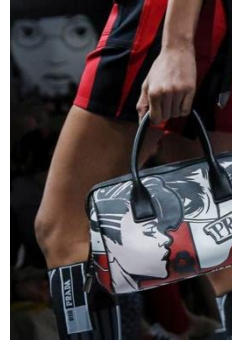
Görsel 79.
A4. Çanta IV

Görsel 80.
A5. Çanta V

Görsel 81.
A6. Çanta VI

Görsel 82.
A7. Çanta VII

Görsel 83.
A8. Gözlük I

Görsel 84.
A9. Gözlük II

Görsel 85.
A9. Gözlük II

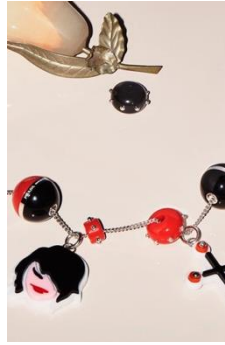
Görsel 86.
A11. Gözlük IV

Görsel 87.
A12. Gözlük V

Görsel 88.
A13. Takı I

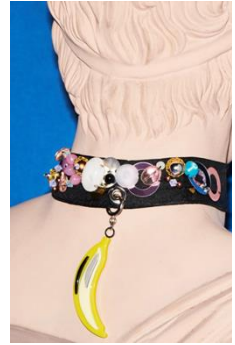
Görsel 89.
A14. Takı II

Görsel 90.
A16. Takı IV

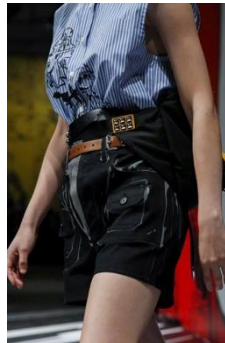
Görsel 91.
A16. Takı IV

Görsel 92.
A17. Takı

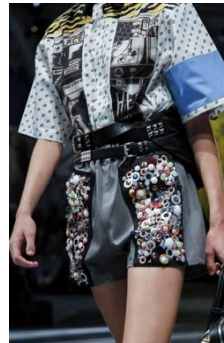
Görsel 93.
A18. Takı VII

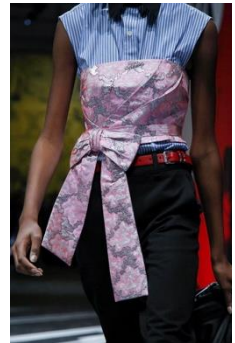
Görsel 94.
A19. Kemer II

Görsel 95.
A20. Kemer III

Görsel 96.
A21. Kemer IV

Görsel 97.
A21. Kemer IV

Pardösüler model itibariyle yakası, kapama tipi ve kol farklılığı ile üç çeşittir. Pardösülerde genel olarak röverli yaka kullanılmıştır ve çoğu erkek yakadır. Bazılarının kapama tipi iki sıra düğmeli kruvaze iken bir kısım pardösü ise tek sıra düğmeli normal kapamalıdır. Çoğu pardösünün kolları normal takma kol iken bazılarının kolları ise toplanmışlık hissi veren kabarık formda tasarlanmıştır. Cepler, cep kapakları ile belirgin hale getirilmiştir. Cep çeşitlerindeki çoğunluk kapaklı fleto cepten yana kullanılmışken birkaç

tanesinde aplike cepler görülmektedir. Pardösülerin kumaşları ve üzerlerine uygulanan baskı ile nakışlar tasarımların eşsizleşmesine aracılık etmektedir.

Ceket ve yelekler de pardösüler ile benzer formlarda tasarlanmıştır. Ceketlerin etek uçları yuvarlak ve düz kesim ile farklılık göstermektedir ve blazer ceket formundadır. Çizgi roman karakterli baskılar ile renkli ve parlak taşlar kullanılarak yapılan nakışlar ceketleri oldukça gösterişli hale getirmiştir. Yeleklerin boyu da farklılık göstermektedir.

Elbiselerin en temel özelliği bluzlarda da görüldüğü gibi çoğunun ayaklı gömlek yakalı olmasıdır. Elbiseleri ayırtıran ikinci özellik belden ve robadan kesik olmalarıdır. Üçüncü özellik olarak kolların farklarından söz edilebilir. Kolsuz olan elbise ve bluzların yanında takma kollu olanlar da koleksiyonda yer almaktadır. Pardösü, ceket ve bluzlarda olduğu gibi burada da toplanmışlık hissi veren kabarık formdaki kolların kullanıldığı görülmektedir. Roba kesimli olan elbiselerin boyları uzunken önden açık olan kısa ve düşük belli elbiselerin altından mankenlere pantolon giydirildiği de görülmektedir. Roba kesimli elbiselerde bel hattı tünel kemerler ile belirginleştirilmiştir. Elbiseler baskılı kumaşları, kontrast ve canlı renklerle belirginleştirilen yakaları, üst üste yerleştirilen zıt desenleriyle Prada'nın ve Pop Sanatın genel karakterini güzel bir şekilde harmanlamaktadır.

Etek-bluz ve şort-bluz kombinasyonlarında kullanılan giysi parçalarının üst üste giydirilmesi Prada'nın ve Pop Sanatın genel karakterinde yer alan katmanlı yapıyı iyi örneklemektedir. Koleksiyonun diğer parçalarında hatta podyumun yer dekorunda da görülen çatlatma baskı görüntüleri etek, bluz ve şortlarda oldukça yoğun olarak kullanılmıştır.

Pardösü, ceket ve yeleklerde kullanılan kumaşlar temel olarak üç çeşittir. Farklı renk ve kalınlıklarıyla en çok kullanılan kumaş pamuk gabardindir. Gabardin şort ve pantolonlar için de tercih edilen kumaşlardandır. İkinci önemli ve üzerine uygulanan manipülasyonlarla görsel zenginlik katılan kumaş yapısı PVC'dir. PVC kumaşa; mat çeşitlerinde deri, parlak çeşitlerinde ise rugan görünümü kazandırılmıştır. Üçüncü kumaş çeşidi ise tüvidir.

Elbise, etek ve bluzlarda kullanılan kumaşlar üç çeşittir. Bu giysi parçalarında en çok kullanılan kumaş poplindir. Saten örgüsü ve parlak lif kompozisyonlarıyla jakarlı dokuma tekniğinde üretilmiş olan kumaş, koleksiyonun Pop Sanat unsurlarıyla Prada şıklığını buluşturmada önemli bir eleman olarak yer almıştır. Üçüncü grupta yer alan kumaşlar örme tekniği ile üretilen kumaşlardır. Süprem, ribana ve triko kumaş çeşitliliği koleksiyonun güncel ve hızlı tüketim ürünü olarak Pop Sanatın özellikleriyle pekişmesine aracılık etmektedir.

Tablo 2. Moda Tasarımı Öğeleri Matrisi

MODA TASARIM ÖĞELERİ		
ÇİZGİ	Omuz Dikişi	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, C1, C2, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9, E10,
	Kol Evi Dikişi	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, C1, C2, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, E1, E2, E3, E4, E6,
	Bel Hattı Çizgisi	
	Göğüs Hattı Çizgisi	P11, C3, C4, C5, Y2, E1, E2, E3, E5, E6, E8, E9, E10, S2, S3, S4,
	Kapama Hattı	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, C1, C2, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8,
	Düğme	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, C1, C2, C3, C5, C6, Y1, Y2, Y4, Y5,
FORM	Röverli Yakalar	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, C1, C2, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y3, Y4, Y5,
	Ayaklı Gömlek Yaka	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9, E10, B1, B2, B3, S1, S2, S3, S4, S5, S6,
	Bisiklet Yaka	B4, B5, B6,
	Normal Kapama (Tek Sıra Düğmeli)	P2, P3, P4, P6, P7, P8, P9, P12, P13, P15, P16, P18, C1, C2, C4, C5, Y1, Y2, E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7,
	Kruvaze Kapama (İki Sıra Düğmeli)	P1, P5, P10, P11, P14, P17, C3, C6, Y3, Y4, Y5,
	Takma Kol	P1, P2, P3, P4, P7, P8, P11, P12, P13, P16, C4, C5, C6, E2, E3, E4, S2, S5,
	Toplanmışlık Hissi Veren Kabarık Kol	P5, P6, P9, P10, P14, P15, P17, P18, C1, C2, C3, E1, E6, B4, B5, B6,
	Kolsuz	E5, E7, E8, E9, E10, B1, B2, B3, S1, S3, S6, S7,
	Etek Ucu Düz Kesim	C3, C4, C5, C6,
	Etek Ucu Yuvarlak Kesim	C1, C2,
	Kapaklı Fleto Cep	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y3, Y4, Y5,
	Aplike Cep	C1, C2, S1, S3, S4, S5,

	Gömlek Cep	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, S1,
	Tünel Kemer	E8, E9, E10,
	Belden Kesik, Düşük Bel	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7,
	Robadan Kesik	S2, S3, S4,
	Etek Boy Kısa	C1, C2, E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7,
	Etek Boy Uzun	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, C1, C2, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y5, Y8, Y9, Y10, B1, B2, B3, S7,
DOKU	Pile	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7,
	Büzgü	B3, B4, B5,
	Çeşitli Bağlamalar	E10, B3, B5, S9,
	Nakış-Aplike	P11, P14, P15, P16, C3, C4, C5, Y1, Y2, E2, E3, S2,
	Baskı	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P11, P12, P13, P14, P16, P17, P18, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y4, Y5, E2, E3, E4, E5, E7, E8, E9, E10, B1, B2, B3, B4, B5, B6, S1, S2, S3, S4, S5, S6,
	Pamuk Gabardin	P4, P5, P6, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P17, P18, C1, C2, C3, C6, Y1, Y2, Y3, Y4, S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7,
	Tüvid	P7, P8, Y5,
	PVC	P1, P2, P3, C4, C5,
	Poplin	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9, E10, B1, B2, B3, B4, B5, S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7,
	Jakarlı	E1, E2, E5, E7, B4, S5, S7,
	Örme	B1, B2, B4, B5, B6,
	Çatlatma Baskı	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P17, P18, C6, Y4, E8, E9, E10, B1, B2, B3, S1,
DESEN	Çizgi Roman Desenleri	P11, P12, P13, P14, C3, C4, C5, Y1, Y2, E3, E4, E8, E9, B1, B2, B3, B4, B6, S1, S2, S3, S4, S5, S6
	Hayvan Desenleri	P3, P7, P13, Y5, C4, E2, E3, E4, B1, B2, B3, B4, S2, S4,
	Puantye	P1, P2, E8, E9,
	Balık Sırtı Baskı Deseni	P5, P6,
	Çiçek Desenleri	E1, E2, E5, E7, B4, S5, S7,
	Kırmızı	P1, P8, P13, P16, C4, C5, C6, Y1, Y2, E2, E5, E6, E9, E10,
RENK	Sarı	P3, C4 Y2, Y5, E3, E4,
	Mavi	P4, P12, P13, C3, B3, B4, S1, S2, S3, S4, S5, S7,
	Yeşil	C3, E1, E4, B1,
	Siyah	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P16, C3, C4, C5, C6, Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, E2, E3, E4, E6, E7, E8, E9, E10,
	Gri	P2, P5, P6, P7, P8, P11, P12, Y1, Y4, Y5, E9, S1, S2,
	Kahverengi	P13, P15, P19,
	Taba	P13, B6,
	Lacivert	P4,
	Beyaz	P1, P2, P3, P5, P6, P7, P8, P16, C3, C4, C5, Y1, Y2, Y5, E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E9, E10, B2, B3, B4, B5, S2, S5, S7,

Prada’nın bu koleksiyonda kendi renk paletini yaratarak özgürce renklerle oynadığı görülmektedir. Pop Sanatın anlamını içeren canlı, parlak ve vurgulu renkleri ustaca kullanarak Prada Pantonesine dönüştürmüştür.

Markalar koleksiyonlarını trendler doğrultusunda kitleler için tasarlayıp, seri üretim aracılığı ile üretip ticarileştirmektedirler. Dolayısıyla genel anlamıyla bakıldığında tüm ticari koleksiyonlarda olduğu gibi Prada’nın SS 2018 koleksiyonu da Pop Sanatın temel unsurlarından olan “Popüler”, “Seri Üretim”, “Ticari” başlıklarını karşıladığı görülmektedir.

Tasarımcılar koleksiyonlarını moda eğilimleri açısından gösterişli ve dönemin moda olan renk, malzeme ve stillerine uygun olarak tasarlarlar. Tüm bu aşamaları yaşayan ünlü bir marka olan Prada koleksiyonu hem bu açıdan hem de içinde barındırdığı unsurlar açısından Pop Sanatın “Gösterişli” başlığını işaret etmektedir. Prada’nın genel ifadelerinde de yer alan canlı renkleriyle, parlak ve gösterişli malzemeler ile dikkat çekiciliği sağlayan nakış ve aplikeleriyle, ışıldayan rugan kumaşlarıyla adeta göz kamaştırıcı görüntüler sağlamıştır.

Markaların koleksiyonları sezonluk olarak üretilmektedir. Bu koleksiyon da 2018 İlkbahar / Yaz sezonu için hazırlanmıştır. Dolayısı ile kısa vadeli bir çözüm olarak hazırlanmış ve müşterilerine sunulmuştur. Bu durum Pop Sanatın “Geçicilik” kavramıyla örtüşmektedir.

Günümüzde dijital baskı tekniklerinin gelişmesi, kısa zamanda çok çeşitli kumaşların baskı yoluyla desenlendirilmesine imkan sağlamaktadır. Bu durum toplam maliyetlerin de düşmesine neden olmaktadır. Koleksiyonda yer alan dijital baskılı kumaşlar Pop Sanatın “Ucuzdur” unsurunu işaret etmektedir. Ayrıca değerli taşlar yerine plastik boncuk ve taşlarla yapılan nakışlar, hatta kolye küpe gibi takılarda kullanılan plastik malzemeler yine maliyeti düşürecek elemanlardır. Prada bu unsur ile genç tüketici kitlesini de etkisi altına alırken düşük maliyet ve gençlik kavramlarını ustaca harmanlamıştır.

Çizgi roman karelerini bir gazete sayfası havasıyla kumaş desenine dönüştürürken muzip bir ifade takınmayı tercih ederek “Espri” temel unsuruna vurgu yapmıştır.

Özellikle pardösülerde yoğun olarak kullanılan çatlatma baskıları ile yanılmalara oluşturulmaya

çalışılarak "Numaracı" özelliği sorgulanmıştır. Sıvama tekniği ile rugan havası verilerek PVC kumaşlardan üretilen pardösülerdeki parlaklık hissinin renk ve dokuyla mı yoksa PVC'nin kendi yapısından mı kaynaklandığının ilk bakışta anlaşılamaması gibi durumlar bu unsurun karşılığıdır. Ayrıca lookun genel görüntüsü üst üste giydirilmiş hissi veren ve gerçekten üst üste giydirilen giysi parçalarıyla oluşturulmuştur. Bu ikilem zaman zaman bu ayırımın anlaşılmasını zorlaştırarak esprili, numaracı unsuruna da işaret etmektedir. Sunumda bazı gömlekler mankenlere ters giydirilerek de bu ilkelerin sunuma taşınması sağlanmıştır.

Bu koleksiyonda kadını meta olarak tanımlayacak seksi ilkesini karşılayan hiçbir unsur görülmemiştir. Aksine kadını güçlü ve şık gösterecek her türlü unsuru içinde barındıran ergonomik ve ekonomik bir koleksiyon kadın için kadınlarla birlikte oluşturulmuştur.

Sonuç

Popüler kültür, TDK'da "Belli bir dönem için geçerli olan, hızlı üretilen ve hızlı tüketilen kültürel öğelerin bütünü" olarak tanımlanmaktadır. Popüler kültür, tema olarak herkesin bildiği gündelik yaşam nesnelerinin, tanınmış simaların ve sanat eserlerinin tasarımlarda kullanılmasını sağlarken sanatın içine geniş kitleleri de katmaktadır. Televizyon, radyo, gazete, dergi gibi kitle iletim araçları sunulan nesnelere ilginin çekilmesine, bilinirliğinin artmasına, güncelliğinin korunmasına aracılık ederler.

Kültür ürünlerinin ticari bir nesne haline geldiği ve toplumların kolay anlaşılan imajlar aracılığıyla sürekli olarak tüketmeye yönlendirildikleri bir dönemde doğan Pop sanat, tüketim ve hız çağının bir parçasıdır. Estetik beğeniler doğrultusunda sunulur ve geniş kitleler tarafından kabul gören tüketim ürünleri, zaman içerisinde yerlerine yeni ürünler geldikçe ilgi çekiciliklerini kaybetmişlerdir. Pop Sanat, sanatçılar için popüler kültür ürünleri vazgeçilmezdir. Kitle iletişim araçları, başka hiçbir sanat akımında görülmemiş bir şekilde, Pop Sanat hareketinin malzemesi olmuştur.

Başlarda belirli bir zümrenin ilgisini çekerken, Pop Sanat ile birlikte halkın da sanata dahil edilmesi hedeflenmiştir. Bu nedenle geniş kitlelerin özellikle genç kuşağın ilgisini çekmektedir. Tüketim dünyasının Pop Sanatın odak noktalarından biri olması nedeniyle sürekli popülerlik üzerinden hareket eder. Yeni olan her şey bu akımı her zaman cezbeder. Tüketim çılgınlığı ise hep yeni ve farklı bir şey üzerinedir. Yerine yenisi gelene kadarlık bir ömrü vardır bu nedenle geçicidir ve hemen unutulur.

Bu araştırmada, Prada markasının koleksiyonlarında yer alan giysilerin tasarım öğeleri bakımından incelenmesi yapılmıştır. Prada'nın 2018 İlkbahar Yaz Sezonu için hazırlamış olduğu koleksiyonun Eylül 2017 Milano Moda Haftasında sunulan lookları değerlendirmeye alınarak inceleme yapılmıştır. İnceleme için look görsellerine açık erişim ile sunulan Nowfashion dijital medya kanalı aracılığı ile ulaşılmıştır. Tüm look görselleri giyim türüne ilişkin kodlama yapılarak bir tabloda birleştirilmiştir.

İncelemeye esas teşkil etmesi açısından tasarım öğelerinden çizgi, form, doku, desen ve renk kullanılarak Moda Tasarımı Öğeleri Matrisi oluşturulmuştur. Matrisin oluşturulmasında her bir öğenin moda tasarım açısından değerli olan alt kırılımları belirlenmiştir. Bu alt kırılımlar dikkate alınarak koleksiyonun lookları matristeki yerlerine yerleştirilmişlerdir.

Görünümde çizgi efektini sağlayacak unsurlar, ürünü oluşturan model parçaları dikkate alınarak çizgi tasarım öğesinin alt kırılımı olarak belirlenmiştir. Form öğesinin alt kırılımlarını belirlemede de giysiyi oluşturan model parçaları yardımcı olmuştur. Kumaşın üretim yöntemi, kullanılan malzeme cinsi, kumaşa yapılan manipülasyonlar ise doku öğesinin alt kırılımlarının belirlenmesinde kullanılmıştır. Kumaşın estetik görüntüsünü sağlayan desen öğesi ise koleksiyonda tercih edilen motifler dikkate alınarak kırılmıştır. Son öğe olan renk kırılımı yine koleksiyonda tercih edilen renkler genelleştirilerek oluşturulmuştur. Fakat, her rengin içindeki değer burada dikkate alınmamıştır.

Koleksiyonun dış parçalarından olan pardösü, ceket ve yelekle birlikte kullanılan diğer giysi parçaları ile birlikte toplam olarak 150 parçadan oluştuğu görülmüştür. Giysi çeşitleri 18 pardösü, 6 ceket, 5 yelek, 11 elbise, 16 etek, 40 bluz, 20 şort, 12 pantolon, 1 hırka, 12 T-Shirt, 9 Triko şeklindedir.

Koleksiyonu oluşturan giysi parçalarının her biri öncelikle fonksiyonellik özelliklerini korumuştur. Giysilerde moda eğilimleri ile işlevsellik özelliklerinin bütünlüğü sağlanırken, sanat eserlerinin güncel ve özgün tasarımlarla herkesin erişebileceği ürünlere dönüşebileceği görülmüştür.

Farklı renklerde tek şeritli ve iki şeritli kemerler kullanılmıştır. Koleksiyonun diğer ana parçalarında görülen metal aksesuarlar kemerlerde de görülmektedir. Defiledeki aksesuarların tamamında, koleksiyonun da ana teması olan pop-art esintileri görülmektedir.

Defile boyunca siyah camlı kedi gözü gözlük modeli kullanılmıştır. Gözlüklerin modeli tamamen aynı olup, üst şeridindeki renkler farklı kullanılmıştır. Kedi topuklu ayakkabılar kedi gözlükler ile estetik bir uyum

sergilemektedir.

Olabildiğince düz formların kullanıldığı koleksiyonda alışkanlıkların ötesindeki giysi parçaları üst üste giydirilerek şaşırtıcı ve katmanlı yapılar oluşturulmuştur. Kalıp ve dikiş tekniklerinde zorlayıcı hiçbir unsur yer almazken baskı teknolojisinin sınırları zorlanarak dijital baskı teknikleri, sıvama tekniği ve bitmiş ürün üzerine baskı tekniklerinin ustalıkla bir arada kullanıldığı görülmektedir.

Pop Sanatın bilinen renklerinin yanında yumuşak tonlardaki renkler de ustalıkla kullanılmıştır. Pop Sanat ilhamı kompozisyon kuralları içindeki vurguda yerini nakış, aplike ve baskı gibi unsurlarla yerini almıştır.

Bu çalışma için yapılan literatür taraması ve görüntü analizinden, incelenen koleksiyondaki giysi ve aksesuar tasarımlarında sanat ve moda arasında bir bağlantı olduğu görülmektedir. Prada markasının 2014 yılında yaptığı koleksiyonda da Pop Sanat temasını kullanmış olması Pop Sanatın da birçok moda ürününde olduğu gibi geçici ama tüketicilerin tercihleri doğrultusunda tekrarlanabilir ilham kaynaklarından olduğunu göstermektedir. Birçok ticari markanın da Pop Sanat unsurlarını koleksiyonlarında kullanmaları tüketiciler açısından da moda ve sanat ilişkisinin tercih edildiği yönünde ip uçları vermektedir. Şüphe yoktur ki, gelecekte de Pop Sanat unsurları Moda Tasarım İlkeleri doğrultusunda üretilen giysilere ilham kaynağı olmaya aracılık etmeye devam edecektir.

Kaynaklar

- Angelidou, Anastasia. "Pop art evolution and Its Impact on Fashion and Product Design". Greece: School of Economics, Business Administration & Legal Studies / Science and Technology A thesis submitted for the degree of Master of Science (MSc) in Strategic Product Design, 2020.
- Anonim. 3 *Fashion Design Basics- Fashion, Clothing and Textiles Strand*. Education HKSARG, 2011.
- Anonim. "Pop Art Movement and History: A Colorful World". 2019. Erişim Tarihi: 14.04.2021. <https://www.nef.com.tr/en/blog/pop-art-movement-and-history-a-colorful-world>
- Anonim. Past: Pop Art Fabrics & Fashion from Warhol to Westwood, Textile Museum, 2016. Erişim Tarihi: 04.04.2021. <https://www.textilmuseum.nl/en/tentoonstellingen/pop-art/>
- Anonim. *Fashion The Definitive History of Costume and Style*. (Ed: Hennessy K., Farfour G., Orsborne A., Fischel A., Baggaley A., O'Hara S., Sturgeon A., Gersh C., Khurana A. DK Smithsonian, 2012.
- Antmen, Ahu. (2010). *Sanatçılardan Yazılar ve Açıklamalarda 20. Yüzyıl Batı Sanatında Akımlar*. İstanbul: Sel Yayıncılık, 2008.
- Benvenuto, Sergio. "Fashion: Georg Simmel". Journal of Artificial Societies and Social Simulation, 3(2), 2000.
- Calvert, Robyne Erica. (2012). Fashioning the artist: artistic dress in Victorian Britain 1848-1900, *Doctoral Dissertation*. University of Glasgow, 2012.
- Cole, Daniel James & Deihl, Nancy. *The History of Modern Fashion*. Laurence King Publishing, 2015.
- Ertürk, Nilay. "Moda Kavramı, Moda Kuramları ve Güncel Moda Eğilimi Çalışmaları". Art-e Sanat Dergisi, 4(7), 1-32. 2011.
- Harrison, Sylvia. *Pop Art and the Origins of Post-modernism*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
- İslamoğlu, Ahmet Hamdi & Almaçık, Ümit. *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Beta Yayıncılık, 2016.
- Kawamura, Yuniya. *Modo-loji*. Çev: Ş. Özudoğru. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2016.
- Ranathunga, Gayathri Madubhani & Madushani S. Nilushi. "Art Meets Fashion: An Investigative Study of Modern Art Inspired Fashion Brands in Sri Lanka", 2020.
- Sardone, Antonia. "Posts Tagged: Pop Art" Halloween Inspired Looks Right Off the Runway". 2017. Erişim Tarihi: 26.04.2021. <https://www.universityoffashion.com/blog/tag/pop-art/>
- Seixas, Mariana Medeiros. "Arte Pronta Pra Vestir". UEM–Universidade Estadual de Maringá. 4º Colóquio de Moda. 2008.
- Sheringham, Michael. "Fashion, Theory, and the Everyday: Barthes, Baudrillard, Lipovetsy, Maffesoli". Dalhousie French Studies, 144-154. 2000.
- Simmel, Georg. "Modern Kültürde Çatışma". Çev. Bora, T., Kalaycı, N., & Gen, E. İstanbul: İletişim Yayınları, 2009.
- Steele, Valerie. *Encyclopedia of Clothing and Fashion*. (OZ); Volume 3: Occult Dress to Zoran Index. Thomson Gale, 2005.
- Yilmaz, Mehmet. *Modernden Postmoderne Sanat*. (2. Baskı). Ankara: Ütopya Yayınevi, 2013.
- Yuli, Bai. "Fashion Design and Art Collaborations: An Investigation of the Collaborations Between Fashion Designers/Brands and Artists". Ph.D. Thesis. Hong Kong, Poltechnic University, 2010.
- URL 1: Hamilton, R. "Letter to Peter and Alison Smithson by Richard Hamilton" Erişim Tarihi: 17.06.2021. <https://www.warholstars.org/warhol/warhol1/andy/warhol/articles/popart/hamilton.html>
- URL 2: Anonim, American Pop Art Influence on Fashion. Erişim Tarihi: 04.04.2021. <https://essay4you.net/blog/american-pop-art-influence-on-fashion/>
- URL 3: Anonim, Andy Warhol. Erişim Tarihi: 08.04.2021 <https://www.gallery.ca/collection/artist/andy-warhol>

Görsel Kaynakça

Görsel 1: Yazar Arşivi

Görsel 2: <https://artmuseum.princeton.edu/collections/objects/33816> (Erişim Tarihi: 04.04. 2021.)

Görsel 3: <https://www.ludwigmuseum.hu/en/work/devotion> (Erişim Tarihi: 04.04. 2021).

Görsel 4: <https://www.tate.org.uk/about-us/projects/dilemmas-contemporary-art-richard-hamiltons-hommage-chrysler-corp-1957> (Erişim Tarihi: 18.03. 2021).

Görsel 5: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/83250> (Erişim Tarihi: 20.04.2021).

Görsel 6: <https://www.teachcurator.com/20th-century-art/a-sinking-sun-a-sunrise-and-a-dress/> (Erişim Tarihi: 22.04.2021)

Görsel 7: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/811734> (Erişim Tarihi: 22.04. 2021).

Görsel 8: <https://www.textielmuseum.nl/en/tentoonstellingen/pop-art/> (Erişim Tarihi:16.05. 2021).

Görsel 9-10: <https://museeyslparis.com/en/biography/lhommage-a-piet-mondrian> (Erişim Tarihi: 01.06. 2021).

Görsel 11: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/83442> (Erişim Tarihi: 08.06. 2021).

Görsel 12: <https://www.vans.com/murakami.html> (Erişim Tarihi: 17.05. 2021).

Görsel 13: <https://www.designboom.com/design/damien-hirst-alexander-mcqueen-scarf-collection-11-15-2013/> (Erişim Tarihi: 18.05. 2021).

Görsel 14: <https://www.nytimes.com/2014/07/24/fashion/hm-and-jeff-koons-collaborate-on-a-handbag.html> (Erişim Tarihi: 24.05. 2021).

Görsel 15: <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2018-ready-to-wear/moschino/slideshow/collection#7> (Erişim Tarihi: 19.06. 2021.)

Görsel 16: <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2018-ready-to-wear/manish-arora/slideshow/collection#4> (Erişim Tarihi: 19.06. 2021.)

Görsel 17: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/gucci/slideshow/collection#99> (Erişim Tarihi: 19.06. 2021.)

Görsel 18: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/calvin-klein/slideshow/collection#69> (Erişim Tarihi: 19.06. 2021.)

Görsel 19: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/versace/slideshow/collection#50> (Erişim Tarihi: 19.06. 2021.)

Görsel 20- 97: <https://nowfashion.com/prada-ready-to-wear-spring-summer-2018-milan-22942> (Erişim Tarihi: 01.05.2021).

THE RELATIONSHIP OF POP ART AND FASHION IN THE CASE OF THE PRADA SS 2018 COLLECTION

Çimen BAYBURTLU
Ayşe Nuriye İŞGÖREN

ABSTRACT

Pop Art, which was an integral part of the art movements in the 1960s, gained a global dimension by changing in different countries and cultures and integrated with the society as a source of inspiration for designers. Playing a decisive role as a part of life, fashion also includes the ambiance of certain times and periods. In the 1960s, there were important social changes in art, fashion, and many other fields. In these years, the innovations in the fields of appearance and consumption are quite remarkable. In transition from modernism to postmodernism, both movements defined as “Pop and Op Art” have a close connection with fashion. The aim of this study is to reveal how the relationship between art and fashion is reflected in designs by comparing the features of the designs created by the influence of art movements with the basic principles of the Pop Art movement and fashion. In the first section of the study, the introduction of Pop Art, its basic elements, chronological development and change, and important artists are explained with examples through many academic sources. In addition, main representatives of Pop Art and elements of being a source of inspiration for fashion designers and famous brands have also been emphasized in the process up to the present. In the next section of the study, the relationship of a collection prepared by the Prada brand for 2018 Spring/Summer season with Pop Art movement and the fashion world has been analysed. In the analysis, 52 looks used in presentation of the collection were examined with Fashion Design Elements Matrix, which was created with the sub-fractions of the Fashion Design Elements consisting of line, form, texture, pattern, and colour.

Keywords: Pop Art, fashion, design, Prada, collection